

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING,

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contact met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid
Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit ontwerp van besluit wijzigt artikel 13, vijfde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 teneinde een dubbele indexering van de grenzen waarmee de bestaansmiddelen worden vergeleken in het kader van een verzoek tot afzien van terugvordering, te vermijden.

Bijlagen:

- het voorontwerp van besluit;
- het advies van de Raad van State.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Opgroeien

Inhoudelijk structurelement: Groeipakket

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Vorige beslissingen van de Vlaamse Regering

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 3 juli 2020 (DOC. VR 2020 0307 DOC.0674/1, DOC.0674/2 en DOC.0674/3)

Wetgevingsadvies

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2020/210 van 23 juni 2020.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Door het programmadecreet van 20 december 2019 werd artikel 4 van het decreet van 27 april 2018 gewijzigd. De koppeling aan de afgevlakte gezondheidsindex uit het eerste lid werd ingevolge deze wijziging beëindigd vanaf 1 januari 2020. De bedragen van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, en in voorkomend geval, de inkomensgrenzen, vermeld in delen 1 en 3 van boek 2 en deel 2 van boek 5 van het decreet, zoals deze golden op 31 december 2019, worden vanaf 1 januari 2020 jaarlijks op 1 september verhoogd met een index van 2 %.

Overeenkomstig artikel 4, §4, is voormelde regeling ook van toepassing op de bedragen opgenomen in artikel 13, vijfde lid van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Dit artikel heeft betrekking op de bestaansmiddelen die in rekening worden gebracht voor de beoordeling van de financiële situatie in het kader van een verzoek tot afzien van terugvordering van een onverschuldigd betaald bedrag.

Het bedrag van de minimumgrens voor de bestaansmiddelen, voorzien in artikel 13, vijfde lid, van voornoemd besluit was gekoppeld aan het bedrag van artikel 1409, §1, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd overeenkomstig een koninklijk besluit door de FOD Justitie. Dit geïndexeerde bedrag was telkens van kracht vanaf 1 januari volgend op de aanpassing. Gelet op deze indexering van artikel 1409, §1, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek en de toepassing van de jaarlijkse verhoging voorzien in artikel 4 van het decreet van 27 april 2018 zou dit een dubbele indexering betekenen.

Om hieraan te remediëren wordt het bedrag van minimumgrens in artikel 13, vijfde lid van het besluit van 13 juli 2018 losgekoppeld van het Gerechtelijk Wetboek en wordt dit bedrag nominatief opgenomen. Het opgenomen bedrag is gelijk aan het bedrag zoals dit gold op 31 december 2019, vermeld in artikel 1409, §1, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, nl. 1.128 euro.

B. GEVOLGGEVING ADVIES RAAD VAN STATE

De Raad van State heeft een advies afgeleverd op 6 augustus 2020 met nr. 67.756/1/V.

De Raad van State stelt zich vragen bij de retroactiviteit van de voorgestelde wijziging. Met de redenering van de Raad van State kan niet worden akkoord gegaan.

Artikel 4, §4, van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, koppelde de index voor de grensbedragen om af te zien van terugvordering aan het indexmechanisme van de gezinsbijslagen.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, verwees om de hoogte van de grensbedragen te bepalen naar artikel 1409 van het Gerechtelijk Wetboek.

Dit was echter een juridisch niet geheel consistente verwijzing. Het betrokken Besluit week door de verwijzing naar artikel 1409 van het Gerechtelijk Wetboek, waar een indexeringsmechanisme van toepassing binnen het Gerechtelijk Wetboek invloed op heeft, af van het indexeringsmechanisme voorzien in artikel 4, §4, van het decreet van 27 april 2018.

Aangezien een besluit de bepalingen van een decreet niet kan teniet doen, kon het indexeringsmechanisme van het Gerechtelijk Wetboek door een besluit van de Vlaamse Regering niet het indexeringsmechanisme van het decreet van 27 april 2018 teniet doen.

De aanpassing van het indexeringsmechanisme in het decreet van 27 april 2018 vanaf 1 januari 2020 (door artikel 19 van het Programmadecreet van 20 december 2019), met een vaste indexering van de gezinsbijslagen op 1 september, maakt het nog duidelijker dat voor de inkomensgrensbedragen om van de terugvordering af te zien niet de bedoeling is om afwijkende indexmechanismen toe te staan, via indexeringsmechanismen uit het Gerechtelijk Wetboek.

De Raad van State gaat volledig voorbij aan de intenties van de regelgever en de temporele werking alsook de hiërarchie van de betrokken regelgevende teksten.

Er kan dan ook niet akkoord gegaan worden met het advies van de Raad van State dat effecten van indexeringsmechanismes binnen het Gerechtelijk Wetboek, zeker niet meer vanaf 1.1.2020, nog een effect konden hebben op de regelgeving binnen het Groeipakket.

We kunnen daarbij echter wel begrijpen dat dergelijke complexiteit de Raad van State en de burger voor uitdagingen stelt om een uniform beeld te verkrijgen van deze regelgeving. Daarnaast kon men zich ook vragen stellen of er een mogelijk onbedoelde dubbele indexering was ingevoerd.

Om dergelijke vragen op te helderen wordt voorliggende aanpassing gehandhaafd. Zij heeft in elk geval de nodige inhoudelijke duidelijkheid geboden aan de Raad van State en verheldert de correcte toepassing van het een en ander. Er wordt dan ook niet aan subjectieve rechten geraakt, zoals de Raad van State onterecht adviseert. Voorliggende

wijziging verzekert de goede werking van het bestuur. Zij is conform het decreet van 27 april 2018 en gaat hier niet langer onterecht tegenin, wat met de ongewijzigde tekst wel degelijk het geval is.

In die zin volgt de voorgestelde wijziging correct de hiërarchie der normen en verduidelijkt zij de correcte toepassing sinds 1.1.2020, waarbij geen sprake is van het raken aan subjectieve rechten.

De voorgelegde wijziging wordt aangehouden.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De betreffende wijziging heeft geen budgettaire impact aangezien het om een loutere loskoppeling gaat van het indexmechanisme van het Gerechtelijk Wetboek en het geen rechtstreekse wijziging aan de bedragen betreft.

Inspectie van Financiën

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën met referentienummer LSC/20/0334 werd verleend op 24 juni 2020.

B. ESR-TOETS

Voorliggend ontwerp van besluit dient niet te worden onderworpen aan een ESR toets.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- 1 personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
- 2 werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale of provinciale besturen;
- 3 investeringen en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- 4 ontvangsten: het voorstel heeft geen bijkomende ontvangsten als gevolg.

Conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering van besluit van de Vlaamse Regering van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van artikel 13 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contact met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid ;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE